

Sisällysluettelo

ALUEIDENKÄYTTÖLAKI

1 luku. Yleiset säännökset

1 § Lain yleinen tavoite

2 § Lain soveltamisala ([752/2023](#))

3 § Vaikutukset muuhun suunnitteluun ja päätöksentekoon

4 § Alueiden käytön suunnittelujärjestelmä

4 a § Kansallinen turvallisuus alueidenkäytössä ([467/2019](#))

5 § Alueiden käytön suunnittelun tavoitteet

5 a § Kunnan maapolitiikka ([204/2015](#))

6 § Vuorovaikutus ja kaavoituksesta tiedottaminen

7 § Kaavoituskatsaus

8 § Kehittämiskeskustelu ([1589/2009](#))

9 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa ([254/2017](#))

10 § Kaavan laatijan pätevyys

11 § Maankäyttösopimukset

12–15 § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

16 § Suunnittelutarvealue

2 luku. Viranomaiset

17 § Ympäristöministeriön tehtävät ([21.4.2023/752](#))

18 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät ([21.4.2023/752](#))

19 § Maakunnan liiton tehtävät ([482/2016](#))

20 § Kunnan tehtävät

21 § on kumottu L:lla 21.4.2023/752

3 luku. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

22 § Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

23 § Tavoitteiden valmistelu ([202/2005](#))

24 § Tavoitteiden toteuttaminen ja huomioon ottaminen

4 luku. Maakunnan suunnittelu

25 § Maakunnan suunnittelun tehtävät

26 § Maakunnan liitto

27 § Maakuntakaavan laatiminen

28 § Maakuntakaavan sisältövaatimukset

29 § Maakuntakaavan esitystapa ([23.3.2023/432](#))

29 a § Maakuntakaavan selostus ([432/2023](#))

30 § Maakuntakaavamääräykset

31 § Maakuntakaavan hyväksyminen ([28/2016](#))

32 § Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

33 § Rakentamisrajoitus

34 § Maan lunastaminen

5 luku. Yleiskaava

35 § Yleiskaavan tarkoitus

36 § Yleiskaavan laatimistarve

37 § Yleiskaavan hyväksyminen

38 § Kiellot yleiskaavaa laadittaessa

39 § Yleiskaavan sisältövaatimukset

40 § Yleiskaavan esitystapa ([23.3.2023/432](#))

40 a § Yleiskaavan selostus ([432/2023](#))

41 § Yleiskaavamääräykset

42 § Yleiskaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan

43 § Rakentamis- ja toimenpiderajoitukset

44 § Yleiskaavan käyttö rakentamisluvan perusteena ([21.4.2023/752](#))

45 § Oikeusvaikutukseton yleiskaava

6 luku. Kuntien yhteinen yleiskaava

46 § Kuntien yhteinen yleiskaava

46 a § Pääkaupunkiseudun yleiskaava ([196/2016](#))

47 § Yhteisen yleiskaavan laatiminen ja hyväksyminen ([28/2016](#))

48 § Maakuntakaavan ja yhteisen yleiskaavan suhde

49 § Yleiskaavaa koskevien säännösten soveltaminen

7 luku. Asemakaava

50 § Asemakaavan tarkoitus

51 § Asemakaavan laatimistarve ([204/2015](#))

52 § Asemakaavan hyväksyminen ([230/2017](#))

53 § Kiellot asemakaavaa laadittaessa

54 § Asemakaavan sisältövaatimukset

54 a § Asemakaavan pohjakartta ([323/2014](#))

54 b § Kaavoitusmittauksen valvoja ([323/2014](#))

54 c § Pohjakartan hyväksyminen ([323/2014](#))

55 § Asemakaavan esitystapa ([23.3.2023/432](#))

56 § Asemakaava maanalaisia tiloja varten

57 § Asemakaavamääräykset ([21.4.2023/752](#))

57 a § on kumottu L:lla 873/2018.

58 § Asemakaavan oikeusvaikutukset

59 § Asemakaavan laatimisesta perittävä korvaus

60 § Asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi

61 § Ajanmukaisuuden arvioinnin vaikutukset ([21.4.2023/752](#))

8 luku. Kaavoitusmenettely ja vuorovaikutus

62 § Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

62 a § Hanketta koskevan kaavoituksen ja ympäristö- vaikutusten arviointimenettelyn kuulemisten yhteensovittaminen ([254/2017](#))

63 § Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

64 § on kumottu L:lla [21.4.2017/230](#)

65 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

66 § Viranomaisneuvottelu ([1589/2009](#))

67 § Ilmoittaminen kaavan hyväksymisestä

67 a § Merialuesuunnittelun tarkoitus ja sisältö ([482/2016](#))

67 b § Merialuesuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen ([482/2016](#))

67 c § Osallistuminen ja lausunnot ([482/2016](#))

67 d § Merialuesuunnitelmasta tiedottaminen ([482/2016](#))

9 luku. Kansalliset kaupunkipuistot

68 § Kansallinen kaupunkipuisto

69 § Kansallisen kaupunkipuiston perustaminen ([1129/2008](#))

70 § Puistoa koskevat määräykset

71 § Puiston lakkauttaminen tai määräysten muuttaminen

9 a luku. Vähittäiskauppaa koskevat erityiset säännökset ([319/2011](#))

71 a § Vähittäiskaupan suuryksikkö ([230/2017](#))

71 b § Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset sisältövaatimukset maakunta- ja yleiskaavalle ([319/2011](#))

71 c § Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen ([319/2011](#))

71 d § Asemakaavan oikeusvaikutukset vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumiseen ([319/2011](#))

71 e § on kumottu L:lla [21.4.2017/230](#).

10 luku. Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

72 § Suunnittelutarve ranta-alueella

73 § Ranta-alueiden loma-asutusta koskevan yleis- ja asemakaavan erityiset sisältövaatimukset

74 § Maanomistajan oikeus ranta-asemakaavan laatimiseen

75 § Yhteiskäyttöalueet ja yleiset alueet ([476/2004](#))

76 § Yleiskaavan laatimiskustannukset ranta-alueella

77 § on kumottu L:lla [21.4.2017/230](#)

10 a luku. Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset ([134/2011](#))

77 a § Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakennusluvan perusteena ([752/2023](#))

77 b § Tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset ([134/2011](#))

77 c § Tuulivoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimiskustannukset ([134/2011](#))

11 luku. Tonttijako

78 § Tonttijaon tarkoitus ([432/2023](#))

78 a § Tonttijaon laatiminen ja hyväksyminen ([432/2023](#))

78 b § Tonttijaon esitystapa ([432/2023](#))

79 a § Tonttijaon pohjakartta ([323/2014](#))

80 § Tonttijaon muuttaminen ja kumoaminen

81 § Tonttijaon oikeusvaikutukset

81 a § Poikkeukset tonttijaon oikeusvaikutuksista kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi ([465/2018](#))

82 § Tonttijaon laatimisesta aiheutuvat kustannukset

12 luku. Kadut ja muut yleiset alueet

83 § Yleinen alue, katualue ja liikennealue

84 § Kadunpito

85 § Kadun rakentaminen

86 § Kadunpitovelvollisuuden alkaminen ja kadunpitopäätös

86 a § Maantien muuttaminen kaduksi ([569/2016](#))

87 § Kadunpitopäätöksestä ilmoittaminen

88 § Tonttiliittymä ja pääsytie

89 § Johtojen, laitteiden ja rakennelmien siirtäminen

90 § Muiden yleisten alueiden toteuttaminen

91 § Toteuttamisvastuun siirto maanomistajalle tai -haltijalle

12 a luku. Kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

91 a § Maanomistajan velvollisuus osallistua yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin ([222/2003](#))

91 b § Maankäyttösopimukset ([222/2003](#))

91 c § Kehittämiskorvaus ([222/2003](#))

91 d § Kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuvat kustannukset ([222/2003](#))

91 e § Kehittämiskorvaus kunnan aikaisemmin toteuttamalla alueella ([222/2003](#))

91 f § Kehittämiskorvauksen enimmäismäärä ([222/2003](#))

91 g § Kehittämiskorvauksen määrääminen ja kehittämis- korvaukselle suoritettava korko ([222/2003](#))

91 h § Lausunnon pyytäminen ja maanomistajien kuuleminen ([222/2003](#))

91 i § Vastuu kehittämiskorvauksesta ja kehittämiskorvauksen maksuunpanon ajankohta ([222/2003](#))

91 j § Kehittämiskorvauksen maksuunpano, eräntyminen ja viivästyskorko ([222/2003](#))

91 k § Erityiset maksujärjestelyt ([222/2003](#))

91 l § Kehittämiskorvauksen kohdistaminen ennen maksuunpanoa ([222/2003](#))

91 m § Päätös kehittämiskorvauksen perimättä jättämisestä ([222/2003](#))

91 n § Vapautus tai lykkäys kehittämiskorvauksen suorittamisesta ([222/2003](#))

91 o § Kehittämiskorvauksen oikaisu maksuunpanon yhteydessä ([222/2003](#))

91 p § Kehittämiskorvauksen kirjaaminen ([222/2003](#))

13 luku. Maan luovuttaminen ja lunastaminen

92 § Kunnan oikeus yksityisen tien alueeseen ([562/2018](#))

93 § Maantien tiealueen siirtyminen kunnalle ([504/2005](#))

94 § Katualueen siirtyminen kunnalle

95 § Katualueen haltuunotto

96 § Kunnan ja muun julkisyhteisön lunastusoikeus asemakaava-alueella

97 § Rakentamiskehotukseen perustuva lunastus

98 § Oikeus lunastaa toiselle kuuluva rakennus tai oikeus

99 § Lunastuslupa perustuva maan lunastaminen

100 § Kaavan toteuttamista helpottava lunastus

101 § Lunastus- tai korvausvelvollisuus

102 § Lunastus- tai korvausvelvollisuuden rajoitus

103 § Lunastusmenettely ja korvauksen määrääminen

13 a luku. Hulevesiä koskevat erityiset säännökset ([682/2014](#))

103 a § Soveltamisala ([682/2014](#))

103 b § Määritelmät ([682/2014](#))

103 c § Hulevesien hallinnan yleiset tavoitteet (682/2014)

103 d § Valvonta (682/2014)

103 e § Hulevesien hallinta kiinteistöllä (682/2014)

103 f § Kiinteistön hulevesien johtaminen (682/2014)

103 g § Kiinteistön hulevesijärjestelmän ja kunnan hulevesijärjestelmän rajakohta (682/2014)

103 h § Kiinteistön hulevesijärjestelmä (682/2014)

103 i § Hulevesien hallinnan järjestäminen asemakaava-alueella (682/2014)

103 j § Hulevesien hallintaa koskevat määräykset (682/2014)

103 k § Määräys hulevesistä aiheutuvan haitan poistamiseksi (682/2014)

103 l § Hulevesisuunnitelma (682/2014)

103 m § Kunnan hulevesijärjestelmän toteuttaminen (682/2014)

103 n § Hulevesien hallinnasta kunnalle perittävä maksu (682/2014)

103 o § Hulevesimaksun periminen (682/2014)

14 luku. Yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuva korvaus

104 § Korvattava katualue

105 § Maanomistajan maksettavaksi määrättävä katualueen korvaus

106 § Asemakaavan toteuttamisesta johtuva korvaus

107 § Tie- ja katualueeseen kohdistuvien oikeuksien raukeaminen (476/2004)

108 § Korvaus rakennuksesta ynnä muusta sekä erityisestä vahingosta

109 § Korvausta koskevia säännöksiä

15 luku. Kehittämisaalueet

110 § Kehittämisaalueet

111 § Päätös nimeämisestä

112 § Erytisjärjestelyt kehittämisaalueilla (1441/2006)

16 luku. Rakentamista koskevia määräitelmiä on kumottu L:lla 21.4.2023/752

17 luku. Rakentamisen yleiset edellytykset on kumottu L:lla 21.4.2023/752

18 luku. Rakentamisen ja muiden toimenpiteiden luvanvaraisuus on kumottu L:lla 21.4.2023/752

19 luku. Lupamenettely ja lupaharkinta on kumottu L:lla 21.4.2023/752

20 luku. Rakennustyön suoritus on kumottu L:lla 21.4.2023/752

21 luku. Rakentamiseen liittyvät järjestelyt on kumottu L:lla 21.4.2023/752

22 luku. Rakennetun ympäristön hoito on kumottu L:lla 21.4.2023/752

23 luku. Poikkeaminen on kumottu L:lla 21.4.2023/752

24 luku. Pakkokeinot ja seuraamukset

176 a § Säännösten ja määräysten noudattamisen valvonta ([21.4.2023/752](#))

177 § Määräys suunnitteluvelvoitteen toteuttamiseksi

178 § Määräys valtakunnallisen alueidenkäyttötavoitteen toteuttamiseksi

179–184 § on kumottu L:lla 21.4.2017/230.

185 § Viittaus rikoslakiin ([21.4.2023/752](#))

186 § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

25 luku. Muutoksenhaku ja viranomaisen oikaisukehotus

187 § Oikaisuvaatimus

188 § Muutoksenhaku kaavan hyväksymispäätökseen ([21.4.2023/752](#))

188 a § Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävää kaavaa koskevan valituksen käsittely kiireellisenä ([19.12.2024/899](#))

189 § Muutoksenhaku kehittämisaluepäätökseen ([976/2017](#))

189 a § Muutoksenhaku kehittämiskorvauksen määräämistä koskevaan päätökseen ([976/2017](#))

189 b § Muutoksenhaku kehittämiskorvauksen maksuunpanopäätökseen ([976/2017](#))

190 § Muutoksenhaku muuhun viranomaisen päätökseen ([21.4.2023/752](#))

190 a § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

190 b § Muutoksenhaku kunnan viranomaistehtäviä ja hulevesien hallintaa koskevaan taksapäätökseen ([21.4.2023/752](#))

191 § Valitusoikeus kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä

192–193 § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

194 § Valitusoikeus erillisestä tonttijaosta ([465/2018](#))

195 § Viranomaisen oikaisukehotus kaava-asiassa ([1589/2009](#))

196 § Oikaisukehotuksen johdosta tehdyn päätöksen vaikutus valituksiin

26 luku. Erinäisiä säännöksiä

197 § Suhde muuhun lainsäädäntöön ([21.4.2023/752](#))

198 § Eräiden päätösten tiedoksi antaminen

199 § Pykälä on kumottu L:lla 16.12.2016/1150.

200 § Eräiden päätösten voimaantulo ([21.4.2023/752](#))

201 § Kaavapäätöksen täytäntöönpanokelpoisuus ([1589/2009](#))

201 a § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

202 § Muun päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus ([21.4.2023/752](#))

203 § Muutoksenhaun yhteydessä kaavaan tehtävät muutokset ([21.4.2023/752](#))

204 § Kaavan muuttaminen ja kumoaminen ([21.4.2023/752](#))

204 a § Kaavoituksesta, tonttijaosta ja hulevesisuunnitelmasta aiheutuvien töiden suorittaminen ([682/2014](#))

205 § Viranomaisen tiedonsaantioikeus ([1589/2009](#))

206 § Tarkemmat säännökset

26 a luku Valtioiden rajat ylittävät ympäristövaikutukset ([1150/2016](#))

206 a § Suomen alueelle laadittavaan kaavaan liittyvä ilmoitus- ja neuvotteluvollisuus (913/2022)

206 b § Suomen alueelle laadittavaan kaavaan liittyvä ilmoitus- ja neuvottelumenettely ([1150/2016](#))

206 c § Kaavan hyväksyminen ja siitä tiedottaminen (913/2022)

27 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

207 § Voimaantulo

208 § Yleiset siirtymäsäännökset

209 § Kaavoja ja rakennusjärjestystä koskevat yleiset siirtymäsäännökset

210 § Voimassa olevaa seutukaavaa koskeva siirtymäsäännös

211 § Voimassa olevaa yleiskaavaa koskeva siirtymäsäännös

212 § Voimassa olevaa asemakaavaa ja tonttijakoa koskeva siirtymäsäännös

213 § Voimassa olevaa rakennuskaavaa koskeva siirtymäsäännös

214 § Voimassa olevaa rantakaavaa koskeva siirtymäsäännös

215 § Rakennus- ja toimenpidekieltoja koskevat siirtymäsäännökset

216–217 § on kumottu L:lla 21.4.2023/752.

218 § Rakennuskaavatien muuttuminen kaduksi

219 § Yleisen alueen toteuttamista koskeva siirtymäsäännös

220 § Kunnalta edellytetty kaavoittajaa koskeva siirtymäsäännös

RAKENTAMISLAKI

1 luku. Yleiset säännökset

1 § Lain soveltamisala

2 § Määritelmät

3 § Ympäristöministeriön tehtävät

4 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tehtävät

2 luku. Rakentaminen

5 § Rakentamisen ohjauksen lähtökohdat

6 § Suomen rakentamismääräyskokoelma

7 § Rakennusoikeus

8 § Kerros

9 § Kerrosala

10 § Väliaikainen rakennus

11 § Lähes nollaenergiarakennus

12 § Rakennustaiteen ja kaupunkikuvan vaaliminen

13 § Lämmitysjärjestelmän arviointi

14 § Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian vähimmäisosuus

15 § Kansallinen päästötietokanta

16 § Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

3 luku. Kunnan rakennusjärjestys

17 § Rakennusjärjestys

18 § Rakennusjärjestyksen määräys vapaa-ajanasunnon käyttötarkoituksen muuttamisesta

19 § Rakennusjärjestyksen hyväksyminen, kuuleminen ja julkaiseminen

20 § Määräys rakennusjärjestyksen laatimisesta tai muuttamisesta

21 § Muutoksenhaku rakennusjärjestyksen hyväksymispäätökseen

22 § Valitusoikeus rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevasta päätöksestä

23 § Rakennusjärjestyksen voimaantulo

24 § Määräys rakennusjärjestyksen täytäntöönpanosta ennen hyväksymispäätöksen lainvoimaisuutta

25 § Muutoksenhaun yhteydessä rakennusjärjestykseen tehtävät muutokset

26 § Rakennusjärjestyksen hyväksymispäätöksen tiedoksianto

27 § Rakennusjärjestyksen muuttaminen ja kumoaminen

28 § Rakennusjärjestyksen uusiminen

4 luku. Olennaiset tekniset vaatimukset

29 § Rakentamiselle asetettavat vaatimukset

30 § Rakennuksen korjaaminen

31 § Rakenteiden lujuus ja vakaus

32 § Paloturvallisuus

33 § Terveellisyys

34 § Käyttöturvallisuus

35 § Esteettömyys

36 § Meluntorjunta ja ääniolosuhteet

37 § Energiatehokkuus

38 § Rakennuksen vähähiilisyys ([19.12.2024/897](#))

38 a § Hiilijalanjäljen raja-arvo ([19.12.2024/897](#))

39 § Rakennuksen elinkaariominaisuudet

40 § Asuin-, majoitus- ja työtilat

41 § Kokoontumistilat

5 luku. Rakentamisen luvanvaraisuus ja edellytykset

42 § Rakentamislupa

43 § Rakentamisluvan myöntäminen

43 a § Puhtaan siirtymän sijoittamislupa ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

43 b § Rakentamisluvan myöntäminen ennen tonttijaon laatimista ja tontin lohkomista ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

44 § Sijoittamisen edellytykset asemakaava-alueella

45 § Sijoittamisen edellytykset muualla kuin asemakaava-alueella

46 § Sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella

46 a § Puhtaan siirtymän sijoittamisluvan edellytykset ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

47 § Alueellinen päätös sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella

48 § Rakentamishankkeen toteuttamisen edellytykset

49 § Maakuntakaavan rakentamisrajoitus

50 § Yleiskaavan rakentamisrajoitukset

51 § Yleiskaavan käyttö rakentamisluvan perusteena

52 § Yleiskaavan käyttö tuulivoimalan rakentamisluvan perusteena

53 § Maisematyölupa

54 § Maisematyöluvun edellytykset

55 § Rakennuksen purkamislupa

56 § Purkamisluvan edellytykset ([19.12.2024/897](#))

57 § Poikkeamislupa

58 § Alueellinen poikkeaminen

59 § Lupa vähäiseen poikkeamiseen rakentamisluvan ja loppukatselmuksen yhteydessä ([19.12.2024/897](#))

6 luku. Lupamenettely

60 § Rakennuksen tietomallimuotoinen suunnitelma

61 § Rakentamislupahakemus ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

62 § Sijoittamislupahakemus ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

63 § Kuuleminen ja tiedottaminen rakentamisluvasta

63 a § Kuuleminen ja tiedottaminen puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta ([19.12.2024/897](#))

64 § Kuuleminen ja tiedottaminen poikkeamisluvasta ja maisematyöluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta

65 § Kuuleminen purkamisluvasta

66 § Lausunto purkamis- ja maisematyöluvasta sekä rakentamisluvasta

67 § Lausunto poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta

67 a § Lausunto puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

68 § Rakentamislupahakemuksen käsittely

68 a § Määräaika rakentamislupahakemuksen käsittelylle ja seuraamukset määräajan laiminlyömisestä ([19.12.2024/897](#))

69 § Erityissuunnitelman toimittaminen ([19.12.2024/897](#))

70 § Kuulutusmenettely

71 § Rakennuksen toteumamalli ([19.12.2024/897](#))

72 § Rakennuksen viranomaiskatselmusten tietojen toimittaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään

73 § Rakentamisen lupiin liittyvien tietojen toimittaminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään

74 § Euroopan unionin yhteistä etua koskevat energiahankkeet

75 § Ympäristövaikutusten arviointi

75 a § Puhtaan siirtymän sijoittamisluvan vaikutusten arviointi ([19.12.2024/897](#))

76 § Lupamääräykset

77 § Luvan voimassaolo

78 § Aloittamisoikeus

79 § Lupa- ja valvontamaksu

80 § Rakentamiseen liittyvä tilastointi

81 § Eräiden ympäristöllisten lupamenettelyjen yhteensovittamisesta annetun lain soveltaminen

7 luku. Kelpoisuusvaatimukset

82 § Suunnittelu tehtävän vaativuusluokat

83 § Suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimukset

84 § Suunnittelijoiden ilmoittaminen rakennusvalvontaviranomaiselle ([19.12.2024/897](#))

85 § Suunnittelijan kelpoisuuden toteaminen

86 § Rakennustyön johtotehtävien vaativuusluokat

87 § Vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuusvaatimukset

88 § Vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan ilmoittaminen rakennusvalvontaviranomaiselle

89 § Vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuuden toteaminen

90 § Vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan tehtävän alkaminen ja päättyminen

8 luku. Vastuu

91 § Rakentamishankkeeseen ryhtyvän huolehtimisvelvollisuus

92 § Pääsuunnittelija

93 § Rakennussuunnittelija ([19.12.2024/897](#))

94 § Erityissuunnittelija

95 § on kumottu L:lla 19.12.2024/897.

96 § Vastaava työnjohtaja

97 § Erityisalojen työnjohtajat

98 § Myötävaikutusvelvollisuus

9 luku. Rakennusvalvonnan järjestäminen

99 § Kunnan rakennusvalvontaviranomainen (19.12.2024/897) [HE 101/2024]

100 § Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät

101 § Rakentamishankkeen vaativuus

102 § Viranomaisvalvonnan laajuus

103 § Rakennustarkastaja

104 § Rakennustarkastajan asema

10 luku. Rakennustyön suoritus

105 § Rakennustyö ja sen valvonta

106 § Naapurin alueen käyttäminen

107 § Rakennuksen paikan merkitseminen

108 § Rakennustyön aloittaminen ja keskeyttäminen

109 § Ennen rakennustyön aloittamista sallitut toimet (19.12.2024/897)

110 § Aloituskokous

111 § Laadunvarmistusselvitys

112 § Viranomaiskatselmukset

113 § Viranomaistarkastukset rakennustyön aikana

114 § Asiantuntijatarkastus

115 § Ulkopuolinen tarkastus

116 § Erityismenettely

117 § Suunnitelmasta poikkeaminen rakennustyön aikana

118 § Rakennustyön tarkastusasiakirja

119 § Rakennuttajavalvonta

120 § Rakentamishankkeeseen ryhtyvän velvollisuudet rakennuttajavalvonnassa

121 § Rakennustuotteen ominaisuudet

122 § Loppukatselmus

123 § Osittainen loppukatselmus

124 § Suorituskyvyttömyysvakuuden toteaminen

11 luku. Rakentamiseen liittyvät järjestelyt

125 § Leikkipaikat ja oleskelualueet

126 § Ajoneuvopaikkojen järjestäminen

127 § Jätehuolto

128 § Rakennusrasitteet

129 § Asemakaavassa edellytetty rakennusrasite

130 § Rasitejärjestely

131 § Yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen

132 § Veden johtaminen ja ojittaminen

133 § Yhdyskuntateknisten laitteiden muuttaminen ja poistaminen

134 § Vähäisten laitteiden sijoittaminen

135 § Kiinteistöjen yhteisjärjestely

136 § Kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi tarpeellinen yhteisjärjestely

137 § Yhteisjärjestelyn muuttaminen ja poistaminen

138 § Luonnollisen vedenjuoksun muuttaminen

12 luku. Rakennuksen käyttö ja kunnossapito

139 § Rakennuksen käyttö- ja huolto-ohje

140 § Rakennuksen kunnossapito

141 § Rakennuksen kunnossapidon laiminlyönti

13 luku. Rakennetun ympäristön hoito

142 § Ympäristöhoito

143 § Ulkovarastointi

144 § Keskeneräinen rakennustyö

145 § Hylätty rakennus

14 luku. Pakkokeinot ja seuraamukset

146 § Rakennustyön keskeyttäminen

147 § Uhkasakko ja teettämishukka

148 § Tarkastusoikeus

149 § Ulkopuolisen henkilön käyttäminen viranomaisen apuna

150 § Virka-apu

151 § Viittaus rikoslakiin

152 § Rangaistussäännökset

153 § Ilmoitus syytteen nostamiseksi

15 luku. Rakennustuotteiden markkinavalvonta

154 § Rakennustuotteiden markkinavalvontaviranomainen

155 § Oikeus saada tietoja

156 § Oikeus tehdä tarkastuksia

157 § Oikeus ottaa rakennustuotteita ja asiakirjoja tutkittavaksi

158 § Oikeus luovuttaa ja saada tietoja toisilta viranomaisilta ja käyttää toisen ottamia näytteitä

159 § Oikeus saada tietoja ilmoitetulta laitokselta tai toimielimeltä

160 § Oikeus luovuttaa salassa pidettäviä tietoja

161 § Ulkopuolisen asiantuntijan käyttö

162 § Poliisin, Tullin ja rajavirtioviranomaisen virka-apu markkinavalvonnassa

163 § Toimenpidemääräys

164 § Kielto

165 § Palautusmenettely

166 § Kieltoa ja määräyksiä täydentävät määräykset

167 § Väliaikainen kielto

168 § Tiedottamisesta määrääminen

169 § Maastaviennin kieltäminen

170 § Sisällön tai verkkotunnuksen poistaminen verkkorajapinnalta

171 § Toimenpiteen teettäminen

172 § Hävittämismääräys

173 § Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ilmoitus ilmoitetulle laitokselle

174 § Velvollisuus korvata selvityskustannukset

175 § Rakennusvalvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuus

16 luku. Muutoksenhaku

176 § Muutoksenhaku Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätökseen

177 § Muutoksenhaku taksapäätökseen

178 § Muutoksenhaku muuhun viranomaisen päätökseen

179 § ([19.12.2024/897](#))

179 a § Valitusoikeus puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

180 § Valitusoikeus poikkeamisluvasta sekä rakentamisluvasta suunnittelutarvealueelle sijoittuvan rakennuspaikan osalta ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

181 § Valitusoikeus toteuttamisluvasta ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

182 § Valitusoikeus purkamisluvasta ([19.12.2024/897](#)) [HE 101/2024]

183 § Valitusoikeus maisematyöluvasta

184 § Rakentamisluvan käsittely lainvoimaa vailla olevan kaavan perusteella ([19.12.2024/897](#))

17 luku. Erinäiset säännökset

185 § Eräiden päätösten tiedoksianto ja tiedottaminen

186 § Lainvoimaa vailla oleva poikkeamislupa

187 § Poikkeamisluvan hyödyntäminen

188 § Viranomaisen tiedonsaantioikeus

189 § Tietojen saaminen Verohallinnolta

190 § Rakennustuoteyhteyspiste

191 § Suhde muuhun lainsäädäntöön

192 § Luonnonsuojelulain rajoituksesta johtuva korvaus

18 luku. Voimaantulo

193 § Voimaantulo

194 § Vireillä olevat asiat

195 § Kelpoisuuksia koskeva siirtymäsäännös (19.12.2024/897) [HE 101/2024]

196 § Kerrosalan laskemista koskeva siirtymäsäännös

197 § Tietojen toimittamista rakennetun ympäristön tietojärjestelmään koskeva siirtymäsäännös (19.12.2024/897) [HE 101/2024]

MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSASETUS

1 luku. Yleiset säännökset

1 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

2 § Alueiden käytön seuranta

3 § Kaavan laatijan pätevyys

4 § Kunnan rakennusvalvontaviranomainen

5 § Suomen rakentamismääräyskokoelma

6 § Rakennusjärjestyksen laatiminen

7 § Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden valmistelu

2 luku. Maakuntakaava

8 § Yhteistyö maakuntakaavaa laadittaessa

9 § Maakuntakaavan esitystapa

10 § Kaavaselostus

11 § Viranomaisneuvottelu (119/2016)

12 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

13 § Lausunnot kaavaehdotuksesta (119/2016)

14 § on kumottu asetuksella 119/2016.

15 § Tiedottaminen kunnille

3 luku. Yleiskaava

16 § Yleiskaavan esitystapa

17 § Kaavaselostus

18 § Viranomaisneuvottelu

19 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

20 § Lausunnot kaavaehdotuksesta

4 luku. Kuntien yhteinen yleiskaava

21 § Kaavaselostus

22 § on kumottu asetuksella 119/2016.

23 § Yleiskaavaa koskevien säännösten soveltaminen

5 luku. Asemakaava

24 § Asemakaavan esitystapa

25 § Kaavaselostus

26 § Viranomaisneuvottelu

27 § Kaavaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

28 § Lausunnot kaavaehdotuksesta

29 § Tiedot asemakaavoista ja niiden ajanmukaisuudesta

6 luku. Yhteiset säännökset vuorovaikutuksesta kaavoituksessa

30 § Mielipiteen esittäminen kaavaa valmisteltaessa

30 a § Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin liittyvä kaavan aloitusvaiheen vuorovaikutus (278/2017)

30 b § Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin liittyvä kaavan valmisteluvaiheen vuorovaikutus (278/2017)

31 § pykälä on kumottu asetuksella 298/2017.

32 § Kaavaehdotuksen asettaminen uudelleen nähtäville

32 a § Sähköinen tiedottaminen (378/2017)

7 luku. Ranta-alueita koskevat erityismääräykset

33 § Asemakaavaa koskevien säännösten soveltaminen

34 § Ranta-asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

35 § Ranta-asemakaavan viranomaisneuvottelu (1829/2009)

36 § Ranta-asemakaavan saattaminen hyväksyttäväksi

8 luku. Tonttijako

37 § Tonttijaon laatiminen (518/2018)

38 § Tonttijakokartta (518/2018)

39 § Erillisen tonttijakoehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville (518/2018)

40 § Erillisen tonttijaon hyväksymisestä tiedottaminen

9 luku. Kadut, puistot ja muut yleiset alueet

41 § Katusuunnitelma

42 § Vuorovaikutus katusuunnitelmaa valmisteltaessa

43 § Katusuunnitelmaehdotuksen asettaminen julkisesti nähtäville

44 § Katualueen haltuunotosta tiedottaminen (437/2005)

45 § Johdot ja laitteet katualueella

46 § Puiston tai muun yleisen alueen suunnitelma

47 § Rakentaminen yleiselle alueelle

10 luku. Rakennuksen suunnittelu ja rakentaminen

48 § Pääsuunnittelijan tehtävät (215/2015)

49 § on kumottu asetuksella 12.3.2015.

50 § on kumottu asetuksella 201/2014. Olennaisista teknisistä vaatimuksista säädetään MRL 117 sekä 117 a–117 g §:issä.

51 § on kumottu asetuksella 789/2017. Ks. MRL 117 j §:n selostusta.

52 § on kumottu asetuksella 789/2017. Ks. MRL 117 j §:n selostusta.

53 § on kumottu asetuksella 241/2017. Ks. MRL 117 e §:n selostusta.

54 § on kumottu asetuksella 789/2017. Ks. MRL 117 k §:n selostusta.

55 § Ekologiset näkökohdat rakentamisessa

56 § Jätehuoltotilojen järjestäminen

57 § Rakennuksen etäisyys

58 § Rakennuksen ulkokatto ja korkeus

59 § Vähäiset ylitykset

11 luku. Rakentamisen luvanvaraisuus ja lupamenettely

60 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto (518/2018)

61 § Talousrakennuksen rakentaminen

62 § Toimenpiteiden luvanvaraisuus

Perustuslaillisen tarkastelun johdosta on asetuksen luettelo luvanvaraisista toimenpiteistä siirretty lain puolelle (MRL 126 a §, 958/2012). MRL 62 § kumottu asetuksella 201/2014.

63 § on kumottu asetuksella 201/2014.

64 § Maston tai tuulivoimalan rakentaminen

65 § Naapurien kuuleminen (278/2017)

66 § Tiedottaminen ympäristövaikutusten arviointia edellyttävästä hankkeesta (278/2017)

67 § Purkamisaikomuksesta tiedottaminen (1829/2009)

68 § Rakennuslupakäsittelyn lykkääminen kaavan ajanmukaisuuden arvioimiseksi

69 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tiedonsaanti (1829/2009)

12 luku. Rakennustyön suoritus

70 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

71 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

72 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

73 § Vastaavan työnjohtajan tehtävät

74 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

75 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

76 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

77 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

78 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

79 § on kumottu asetuksella 12.3.2015/215

13 luku. Rakentamiseen liittyvät järjestelyt

80 § Rakennusrasitteet (518/2018)

81 § Kiinteistörekisteriin merkitseminen (518/2018)

82 § Aidan rakentaminen

83 § Rakennustyön haittojen välttäminen

84 § Osoitemerkintä

14 luku. Poikkeaminen

85 § Poikkeuksen hakeminen

86 § Kuuleminen poikkeamista koskevan hakemuksen johdosta

87 § Kuuleminen alueellista poikkeamista koskevasta päätösehdotuksesta (233/2016)

88 § Poikkeamispäätöksen lähettäminen tiedoksi (233/2016)

89 § Lainvoimaa vailla oleva poikkeamispäätös

90 § Menettelyjen soveltaminen suunnittelutarvealueella

15 luku. Muutoksenhaku

91 § Kaavaa koskevan oikaisukehotuksen antaminen

92 § Valitusoikeuden osoittaminen

16 luku. Erinäiset säännökset

93 § Kaavojen ja eräiden päätösten voimaantulo

94 § Hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedottaminen

95 § Kaavan ja rakennusjärjestyksen lähettäminen tiedoksi (119/2016)

96 § Viranomaisen tiedonsaantioikeus (1829/2009)

97 § Päätöksen antaminen julkipanon jälkeen (1829/2009)

98 § Kaavan, rakennusjärjestyksen, tonttijaon ja katusuunnitelman muuttaminen ja kumoaminen

99 § on kumottu asetuksella 145/2017.

100 § Rakentamiskehotuksen tiedoksiantaminen (118/2007)

101 § Luettelo rakentamiskehotuksista

102 § Luettelo maksamattomista korvauksista

103 § Rakennuslupaa koskevien säännösten soveltaminen muihin lupiin

104 § Tyyppihyväksyntä

105 § Voimaantulo

106 § Yleiset siirtymäsäännökset

107 § Kaavan laatijan pätevyyttä koskeva siirtymäsäännös

108 § Rakennustarkastajan pätevyyttä koskeva siirtymäsäännös

KAAVAMERKINNÄT

LYHENTEET

KIRJALLISUUS